

زمانی که مادر بزرگم هنوز زنده بود و ظرف‌های چینی گل‌سرخی اش نشکسته بود، کاسه‌ای داشت که روی آن طرح گل و مرغ کشیده بودند؛ کاسه‌ای سفید با نوار سرمه‌ای که نمی‌دانم چطور چند روز بعد از مرگ مادر بزرگم از روی طاقچه افتاد و شکست. مادرم که آن کاسه را خیلی دوست داشت، تکه‌هایش را از روی فرش خاک گرفته جمع کرد، داخل صندوقی گذاشت و با خود به خانه آورد. این اتفاقات برای چند سال پیش بود، زمانی که هنوز مرسوم نبود در فضایی به جز کارخانه‌های پر از نیرو و امکانات ظرف‌های چینی و سرامیکی ساخته شوند. هفت‌پیش که صفحه‌های محاجی را بالا و پایین می‌کردم چشمم به صفحهٔ دختری افتاد که خودش در مدل‌های متعدد و خلاقانه ظرف‌های سرامیکی می‌ساخت و روی آن‌ها طرح‌های گوناگون می‌کشید. همان موقع باد ظرف مادر بزرگم افتادم که سال‌ها پیش شکسته بود. به آن صفحه پیام دادم و عکس تکه‌های ظرف شکسته را فرستادم. از صاحب کار خواستم کاسه‌ای سرامیکی مثل همان کاسه قدمی بسازد.

چند روز بعد کاسه‌ای که خواسته بودم آماده شد و دختر هنرمند آن را برایم پست کرد؛ ظاهر کاسه هیچ تفاوتی با اصل آن نداشت. وقتی کاسه را به مادرم دادم، آن را کنار عکس مادر بزرگم روی میز گذاشت. حالا کاسه سرامیکی باد مادر بزرگ را برای ما بیشتر زنده نگه می‌دارد.

آن هنرمند که کاسه‌ای مثل کاسه مادر بزرگم برایمان ساخت، **فرزانه فلاخ متولد فروردین ۱۳۷۵** ساکن شهر مشهد است. دیبلم گرافیک دارد و از آن هنرستانی‌هایی است که صفر تا صد کارشن، سرامیک‌سازی، را بادگرفته است و همه کارها را خودش انجام می‌دهد.

کارگاه‌گلی

هنر؛ از دبستان تا هنرستان

اگر شما هم در دوره کودکی در کلاس‌های هنری شرکت کرده باشید، می‌دانید فضای اکثر آن کلاس‌ها آنقدر جذاب هستند که شاید تا آخر عمر در ذهنتان بمانند و روی تمام زندگی تان تأثیر بگذارند. یکی از کسانی که کلاس‌های هنری روی زندگی و شغل آینده‌اش تأثیر گذار بوده، فرزانه فلاخ است. فرزانه از زمانی که دانش‌آموز دبستانی بود، در کلاس‌هایی مثل نقاشی شرکت می‌کرد. از همان دوره «هنرمندی‌بودن» به یکی از ویژگی‌های شخصیتی او تبدیل شد. دوره اول متوسطه (زمان مابه این دوره «راهنمایی» می‌گفتند) دوره‌ای بود که او باید انتخاب رشته می‌کرد و تصمیمیش رامی‌گرفت. خوشبختانه معلمان و خانواده او هم به سلیقه و انتخابش احترام گذاشتند و فرزانه در رشته گرافیک هنرستان «علم و صنعت» شهر مشهد ثبت نام کرد.

دوره هنرستان

وقتی چیزی را دوست داشته باشیم، از تلاش کردن برای موفق شدن در راه آن هم لذت می‌بریم و سعی می‌کنیم هر روز در آن پیشرفت کنیم. فرزانه عاشق گرافیک بود. خواندن بسیاری از درس‌ها مثل عکاسی، چاپ با طراحی لوگو برای او صرف‌آب به قصد نمره‌آوردن نبودند. فرزانه آن درس‌ها را دوست داشت. فرزانه فلاح: «معلم‌های هنرستان خیلی خوب و توأم‌مند بودند، واقعاً هنرستان عامل و دلیل رشد من بود. گرافیک‌خواندن باعث شد من برای طراحی کردن سازه‌های متفاوت از قدرت خلاقیت استفاده کنم. من صفر تا صد کار سرامیکسازی را که شغل اصلی‌ام است در هنرستان یاد گرفتم.» فرزانه از دوره هنرستان، مثل همین الان، دوست داشت آدم مستقلی باشد و روی پای خودش بایستد. او از همان دوره هم کارهای هنری را برای درآمد کسب کردن انتخاب کرد و صنایع‌دستی را که خودش می‌ساخت در نمایشگاه «فروش صنایع دستی» هنرستان می‌فروخت.

گالری سرامیک

فرزانه مثل بسیاری از هنرجویان به گالری رفتن و دیدن نمایشگاه‌ها علاقه خاصی داشت. او عاشق سازه‌های سرامیکی بود و در هر نمایشگاهی میان صدها اثر هنری، یک سازه سرامیکی توجهش را جلب می‌کرد.

فرزانه فلاح: «من شیفتۀ سازه‌های سرامیکی بودم و زیاد به گالری‌ها می‌رفتم. یک بار از طریق دوستی به کارگاه سازه‌های سرامیکی معرفی شدم و آن‌جا مشغول به کار شدم. آن اوایل فقط روی سرامیک‌هایی که همکارانم می‌ساختند تقاضای می‌کشیدم، اما به مرور خودم همه جزئیات کار را یاد گرفتم.» آن کارگاه مقدمه‌ای شد تا فرزانه در کارشن ماهر شود و «فراستودیو» متولد شود.

فراستودیو

زمانی که می‌خواستم با فرزانه صحبت کنم، یکی از چیزهایی که برایم عجیب بود، نامی بود که روی سازه‌های سرامیکی اش گذاشته بود؛ فراستودیو! از او پرسیدم این اسم یعنی چی؟ او هم گفت ترکیبی از اول اسمش، فرزانه، و واژه استودیو است.

فرزانه در کارگاهی که کار می‌کرد، ساخت سازه‌های سرامیکی را یاد گرفت؛ از طراحی روی کاغذ شکلی که می‌خواهد گلش به آن شکل در آید تا مرحله ورزیدن گل با دست و گذاشتن آن در کوره. افتتاح فراستودیو به بودجه خیلی زیادی نیاز داشت، اما به هر حال برای خریدن مواد اولیه و کوره به بودجه مختص‌تری نیاز بود که فرزانه با کمک خانواده و پول‌هایی که پس انداز کرده بود آن را تأمین کرد. کار فراستودیو نه در کارگاهی بزرگ و مجهر و نه با صرف پول و گرفتن مجوزهای متعدد شروع شد! فراستودیو در اتاق خود فرزانه با وسایلی مثل کاغذ طراحی و گل آغاز به کار کرد.

آموزش سرامیک

آدم‌هایی که به کارشن خیلی علاقه‌مندند، دوست دارند آن را به بقیة علاقه‌مندان هم یاد بدهند. فرزانه هم یکی از آرزوهایش این است که در فراستودیو شاخه‌ای به نام «آموزش سرامیک» بگذارد و این هر را به دیگران یاد بدهد. البته این تنها خواسته فرزانه نیست. او می‌خواهد در آینده نه چندان دور فراستودیو را به استودیویی بسیار بزرگتر و آن را به برند تبدیل کند.

